

Дорожня карта: Я – супервізор 2025

Мета: Ознайомлення учасників з послідовними кроками підготовки і проведення супервізійних сесій

БарнаДільна
Дорожня карта Супе

Я-супер_
візор-2025.docx

Дилеми та вибір: що ви б зробили?

Мета заняття: Допомогти вчителям навчитися ухвалювати об'єктивні рішення у складних професійних ситуаціях, використовуючи аналіз кейсів, працюючи за принципами НУШ.

Вступні питання:

- Чи завжди педагогічні рішення мають єдине правильне рішення?
- Як знайти баланс між вимогами адміністрації, програмою та потребами учнів?
- Чому важливо аналізувати професійні дилеми?

Формат роботи: Групова робота, аналіз кейсів, обговорення варіантів вибору

Учасники об'єднуються у 4 групи, кожна отримує практичні кейси з укр. мови та л-ри і з математики. В середині кожної групи учасники розділяються ще на дві підгрупи: МОВ та МАО

Робота з кейсами (15-20):

1. Групи отримують кейси та обговорюють можливі рішення.
2. Формують спільну позицію (записують/запам'ятовують ключові аргументи).
3. Презентують своє рішення (5 хв на презентацію, 5 хв на обговорення).
4. Дебати між групами (обмін думками про кращі рішення).
5. «Що, якби...»: моделювання альтернативних ситуацій.

Група 1 Кейс 1: Календарно-тематичне планування

Група 2 Кейс 2: Урок – зворотний дизайн

Група 3 Кейс 3: Оцінювання та фіксація результатів навчання у класному журналі

Група 4 Кейс 4: Діагностувальні/ контрольні роботи як інструмент підсумкового оцінювання результатів навчання учнів

Кейс 1: Календарно-тематичне планування

Ситуація:

Ви викладаєте математику/українську мову і маєте власне/запозичене календарно-тематичне планування, яке відрізняється за формою від планування колеги з іншого класу/школи. Адміністрація вимагає/пропонує дотримуватись єдиної форми!

Дилеми:

- Яку форму варто обрати?
- Якими/чийми рекомендаціями варто скористатися щодо форми навчальної програми/КТП?
- Як поєднувати вимоги програми та інтереси учнів?
- Чи можливе відхилення від календарно-тематичного плану?

Математика

Складено до відповідно до Модельної навчальної програми адаптаційного циклу для закладів загальної середньої освіти(автор Істер О.С.), «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

Календарне планування
(5 год на тиждень, I семестр – 80 год, II семестр – 95 год)

№ уроку	Дата проведення	Тема уроку	Примітка
I СЕМЕСТР			
Тема 1. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ ЗА КУРС МАТЕМАТИКИ 5 класу (7 год)			
1.		Натуральні числа. Порівняння натуральних чисел. Округлення натуральних чисел. Арифметичні дії з натуральними числами та їх властивості	
2.		Числові та буквені вирази . Формули. Рівняння. Текстові задачі	
3.		Геометричні фігури і величини	

ВОСХ Календарно-тематичне планування уроків математики у 6 класі на 2023-2024 н.р. 5,5 годин на тиждень (авт. Василишин М. С. та інші)

60.	Відсоткове відношення двох чисел
61.	Знаходження відсоткового відношення двох чисел
62.	Розв'язування текстових задач на знаходження відсотків
63.	Розв'язування текстових задач
64.	Розв'язування задач і вправ. Самостійна робота
65.	Задачі на зменшення та збільшення ціни

- <https://docs.google.com/document/d/1FWythjz2O7w0J6UGqnYpiRqTWe-9jhGg/edit#heading=h.gjdgxs> Навчальна програма разом з орієнтовним календарно- тематичним плануванням уроків математики в 6 класі (5 год. на тиждень) II семестр 2023-2024 н. р. (95 год).

Кейс 2: Урок – зворотний дизайн

Ситуація:

Ви готуєте урок з математики/української мови, орієнтуючись на результати навчання. Проте адміністрація наполягає на традиційній структурі (пояснення, вправи, домашнє завдання).

Дилеми:

- Як уникнути формального підходу до проектування навчального процесу?
- Як побудувати урок, орієнтуючись на очікувані результати?
- Як поєднати метод зворотного дизайну з вимогами адміністрації?
- Як довести, що новий підхід ефективний?

Підказки:

1. **Урок – дзеркало** загальної педагогічної культури вчителя, **мірило** його інтелектуального багатства, **показник** його світогляду, ерудиції. **До хорошого уроку вчитель готується все життя.** В. Сухомлинський.
2. **Не навчайте дітей так, як навчали вас,**– вони народились в інші часи... Учитель повинен свідомо йти в ногу із сучасністю. А. Дістервег.
3. **Сучасний урок – це урок демократичний.** Він проводиться **не для учнів, а разом з ними.** Його характеризує **не навчання словом, а навчання справою/дією (з досвіду).**

- **Термін «зворотний дизайн»** — це підхід «з кінця». Тут важливо не те, які знання ви здобули, а який результат отримали. Аби замість «мені треба» виникало відчуття «я можу!». Ця модель перетворює звичайний процес навчання на шлях, під час якого можна пережити цікавий досвід.

<https://ed-era.com/blog/5-modeley-osvitniogo-dyzaynu/>

Модель Backward Design містить 3 етапи:

- **Формування очікувань.** Які результати ми хочемо побачити? Враховуємо академічні стандарти, цілі навчання, складаємо все до купи і розуміємо, чого бажаємо у фіналі навчання.

Навч цілі SMART.pdf

- **Пошук способів оцінювання.** Як ми перевірять засвоєння нових знань? Обираємо формати, що підійдуть аудиторії: тести, квізи, контрольні проекти, розбір кейсів тощо.
- **Вибір навчальних матеріалів.** Що саме дозволить отримати бажаний результат та досягнути мети? Витворюємо умови для навчання та свідомо обираємо лише найнеобхідніше. [1] [SEP]
- Backward design має кілька **плюсів**. Перший і найочевидніший — **фокус на потребі учнів**, що дає змогу створювати більш ефективне навчання. **Розробникам** - модель дає чітке розуміння результатів курсу, що спрощує процеси планування та оцінювання.
- Крім того, всі матеріали за моделлю завжди відповідають меті курсу. Ви також можете адаптувати навчання до технологій і трендів. А щодо мінусів — вони, як на мене, відсутні. Головне — домовитися з усіма учасниками процесу про те, що інколи виникатиме потреба «викинути» щось із процесу навчання, аби досягти мети.

Орієнтовний план-конспект уроку математики з теми «Координатний промінь. Шкала» (5-ий клас НУШ)

https://drive.google.com/file/d/1mgt9yB1qp1iHmAKTV8HPkTG_SzpSR3zH/view

Тема: Числовий промінь. Шкала. Види шкал, їх використання. 5 клас

urok_40_0.doc

Кейс 3: Оцінювання та фіксація результатів навчання у класному журналі

Ситуація. Ви застосовуєте формувальне оцінювання, даючи учням коментарі замість балів, і бачите, що це покращує їхні результати. Проте адміністрація

наполягає на виставленні оцінок у журнал після кожної роботи, бо «так заведено».

Дилеми:

- Дотримуватися шкільних правил і почати виставляти бали, навіть якщо це суперечить вашій методиці?
 - Продовжити працювати за безбальною системою, а в журнал записувати оцінки лише за контрольні роботи?.
 - Комбінувати формувальне оцінювання з традиційним, навіть якщо це суперечить педагогічним переконанням?
 - Спробувати пояснити адміністрації переваги формувального оцінювання та шукати компроміс?
-
- Як узгодити вимоги до оцінювання з принципами НУШ?
 - Як оцінити реальні знання учня справедливо, не порушуючи критерії оцінювання?
 - Де треба поставити розділовий знак (кома) у переліку видів оцінювання: формувальне поточне підсумкове ДПА?
 - Як фіксувати результати без зайвої бюрократії?

<https://barna-consult.com/otsinyuvannya-u-5-7-klasah-nush-novi-normatyvni-vymogy/>
Оцінювання у 5-7 класах НУШ: нові нормативні вимоги (05.09.2025)

<https://nus.org.ua/2024/10/09/yak-zapovnyuvaty-zhurnal-i-vystavlyaty-otsinky-za-grupamy-rezultativ-perekazuyemo-golovne-z-vebinaru-mon-pro-novi-rekomendatsiyi-otsinyuvannya-uchniv-5-9-h-klasiv/> Як заповнювати журнал і виставляти оцінки за групами результатів: переказуємо головне з вебінару МОН про нові рекомендації оцінювання учнів 5–9-х класів (жовтень 2025 р.)

Svidotstvo.dosyahnen
nya-5-9-kh.klasiv-2024

Підказка:

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2022/08/20/01/Dodatok.3-5.klas-ukr.mova.6-11.klasy-ukr.mova.20.08.2022.pdf> ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році 5 клас. Мовно-літературна освітня галузь

....(фрагмент С.5-7). **Необхідно розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне).**

Від правильної організації оцінювання значною мірою залежить ефективність управління сучасним освітнім процесом.

- **Поточне формувальне оцінювання** здійснюють з метою допомогти учням/ученицям усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання.
- **Підсумкове оцінювання** – задля отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення модельної навчальної програми або окремих освітніх компонентів.
- **Семестрове оцінювання** здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.
- **Річне оцінювання** здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року

УВАГА!!!

Міністерство освіти і науки України запрошує вчителів і вчительок на вебінар «Оцінювання класів НУШ: планування, види навчальної діяльності й фіксація результатів» **Коли? 17 лютого о 15:00.** Де? На YouTube-каналі МОН – <https://bit.ly/4hCOINC> або <https://www.youtube.com/watch?v=IZBb4aGMHnQ> **Участь безплатна, реєстрація не потрібна.**

До наради МОН
щодо оцінювання – I

Кейс 4: Діагностувальні/ контрольні роботи як інструмент підсумкового оцінювання результатів навчання учнів

Ситуація:

У вашому класі є учні, які демонструють уміння відтворювати/переказувати почуте на уроці/вивчене з підручника, але погано пишуть контрольні з математики/української мови.

- Чи слід орієнтуватися лише на письмові результати?
- Чи варто здійснювати формувальне оцінювання?

Підказка:

...(фрагмент С. 5- 6 з джерела (див. вище)). **Формувальне оцінювання** – це принципово інший підхід до організації системи контролю та оцінювання в освіті: організує освітній процес як максимально адаптований до індивідуальних особливостей, інтересів і потреб кожного здобувача освіти; формує вчителя як творчу особистість, яка усвідомлює особливе соціальне призначення освіти й, головне, готова реалізовувати його в межах своєї педагогічної діяльності.

- **Структура формувального оцінювання:** визначення цілей навчання; узгодження критеріїв оцінювання з учнями / ученицями; виявлення, збір та інтерпретація доказів навчання, зворотний зв'язок; підтримка; усунення прогалин.

- Пропонуємо деякі **техніки формувального оцінювання**: застосування прийомів зворотного зв'язку, самооцінювання та взаємооцінювання, педагогічне спостереження, аналіз портфоліо.
- **Щодо портфоліо** – це добірка учнівських робіт (портфоліо розвитку, демонстраційне портфоліо, тематичне портфоліо, портфоліо проєкту, комбіноване портфоліо), що демонструють прогрес у навчанні й докладені зусилля за певний період навчання.
- Водночас **рекомендуємо техніки із застосуванням карток, піктограм/ смайлів, «5-П»** («Пригадай– Підсумуй – Питай – Прокоментуй – Пов'яжи»), кубування, трихвилинна пауза, сигнали рукою, шкалювання тощо.

- **Навчаємо школярів бачити математику в реальному житті.**

<http://barna-consult.com/navchayemo-shkolyariv-bachyty-matematyku-v-realnomu-zhytti/>

Стаття на сайт 10
січня 2024 КТП і ТДР

- **Марія Барна Вчимося складати/добирати завдання для оцінювання результатів навчання учнів 5-6 кл. НУШ у контексті Державного стандарту МАО: підготовчий етап**

Для супервізорів
МАО Вчимося доби́

- **Тематична діагностувальна робота №6 з математики *Повторення і систематизація навчального матеріалу* (6 клас)**
- **Підсумкова контрольна робота з математики 6 клас**

Додаток 1 ТДР №6
Математика 6 клас П

Додаток 2 ТДР
№6 Математика 6 к

Рефлексія та підсумки (15 хв)

- ◆ Що було найскладнішим у виборі?
- ◆ Чи є єдине правильне рішення в дилемах?
- ◆ Які висновки можна використати у реальній роботі?

Підсумок: Дилеми є невід'ємною частиною роботи вчителя. Головне — ухвалювати рішення свідомо, базуючись на потребах учнів, педагогічних принципах та здоровому глузді з огляду на академічну свободу вчителя та автономію закладів освіти.

